

| सि.नं. | प्रतिवादीहरू                                                      | मुद्दा                              | आयोगको मागदावी                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | विशेष अदालतको फैसला र आधार                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा प्रतिवादीहश्रको हकमा पुनरावेदन गरिएका आधारहरू                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| १      | प्रभात लामिछाने समेत, मुद्दा नं.०८१-CR-००६८ फैसला मिति २०८२/११/१० | घुस/रिसवत लिई दिई भ्रष्टाचार गरेको। | क. पोखरा महानगरपालिका वडा नं.२७ का तत्कालिन वडा सचिव प्रभात लामिछानेलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिमको कसुरमा बिगो रु.२,५०,०००/- (अक्षरूपी दुई लाख पचास हजार) कायम गरी सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (घ) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (पहिलो संसोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (ग) बमोजिम कैद गरी सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम बिगो बमोजिम जरिवाना गरी लिईसकेको घुस रिसवत सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९(पहिलो संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१क) बमोजिम जफत गरि पाउन र निज प्रतिवादी प्रभात लामिछानेले प्रतिवादी दिनेश लामिछानेबाट घुस रिसवत वापतको रकम रु.२५०,०००।-(अक्षरूपी दुई लाख पचास हजार) प्राप्त भए लगत्तै बदनियत राखी आफैले हस्ताक्षर गरी जन्म दर्ता नं.२०४२०३०७०३५७३ कायम गरी मिति २०८०।०४।२८ गते झुठ्ठा विवरण सहितको प्रतिवादी दिनेश लामिछानेको नाम र जन्म मिति फरक पारी जन्मदर्ता प्रमाण पत्रको गलत लिखत तयार गरी जारी गरे गराएकोले निज प्रतिवादी प्रभात लामिछानेलाई | १) विशेष अदालतबाट भएको फैसलाको संक्षिप्त व्यहोरा :- प्रस्तुत मुद्दामा प्रतिवादीहरू प्रभात लामिछाने र दिनेश लामिछाने उपरको आरोपदावी बमोजिमको कसुर पुष्टि हुने अवस्था नदेखिदा निज प्रतिवादीद्वयले आरोपदावीबाट सफाई पाउने ठहर गरी फैसला भएको अवस्था छ ।<br>२) विशेष अदालत काठमाण्डौबाट उपरोक्त अनुसार फैसला गर्दा निम्न आधारहरू ग्रहण गरेको पाइन्छ।<br>प्रस्तुत मुद्दामा प्रतिवादी प्रभात लामिछानेले अर्का प्रतिवादी दिनेश लामिछानेको जन्मदर्ता प्रमाणपत्र जारी गर्दा नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रमा उल्लिखित जन्म मिति उल्लेख गरी जारी गरेको र निज प्रतिवादी दिनेश लामिछानेले पहिले नै जन्मदर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरिसकेको तथ्य जानकारी भएपछि मिति २०८०।४।२८ मा जारी जन्मदर्ता प्रमाणपत्र रद्द गर्न सम्बन्धित निकायमा पत्राचार समेत गरेको देखिएको।<br>उक्त प्रमाणपत्र जारी गर्ने क्रममा प्रतिवादी प्रभात लामिछाने स्वेच्छापूर्वक घुस रिसवत वापत रकम लिएको नभई तेस्रो पक्षको खातामा प्रतिवादी दिनेश लामिछानेले जम्मा गरेको रकम उनाउ व्यक्तिले प्रतिवादी प्रभात लामिछानेको खातामा Connect Ips मार्फत् जम्मा गराउन लगाई सो रकम प्रतिवादी दिनेश लामिछानेलाई फिर्ता गर्ने भनी कागज समेत खडा गरेको देखिएको।<br>आधिकारिक व्यक्ति र निकाय भन्दा बाहिरको उनाउ व्यक्तिले खडा गरे गराएको उक्त प्रमाणहरूका आधारमा प्रतिवादी प्रभात लामिछानेले स्वेच्छापूर्वक | ३) विशेष अदालतबाट उपरोक्त आधारहरू ग्रहण गरि भएको फैसला देहायका आधार र कारणबाट त्रुटिपूर्ण देखिँदा बदरभागी छ।<br>(क) पोखरा महानगरपालिका अन्तरगत वडा नं. २७ मा वडा सचिव पदमा कार्यरत लामिछानेले (व्यक्तिगत घटना) जन्म दर्ता संसोधन गर्ने सन्दर्भमा आर्थिक लेनदेन गरी विपरित दोहोरो जन्म दर्ता गराएको मौखिक उजुरी प्राप्त भई यस कार्यालयबाट २०८०।०४।३० मा यथार्थ विवरण माग गरी पत्र लेखे काम भएपछी गण्डकी मिडिया प्रा.लि.ले मिति २०८०।०५।०१ गते सो सम्बन्धि समाचार समेत प्रशारण र निजप्रभात लामिछानेबाट पेश गरेको स्पष्टिकरण चित्तबुझ्दो नदेखिएकोले सो स आवश्यक छानविन हुन भन्ने समेत व्यहोराको पोखरा महानगरपालिकाको च.नं. १ मिति २०८०।०५।०५ गतेको पत्र उजुरीबाट अनुसन्धान प्रारम्भ भएको प्रस्तुत वडा नं २७का वडा सचिव निज प्रतिवादी प्रभात लामिछानेले जन्म दर्ता सच्याउनको निवेदन लिई गएका दिनेश लामिछानेको दोहोरो जन्म दर्ता कायम गरि जारी गरिदिए निज दिनेश लामिछानेसँग रु.२,५०,०००।-(अक्षरूपी दुई लाख पचास हजार) घुस/माग गरी सो रकम निज प्रभात लामिछानेका चिनजानका व्यक्ति रामु सुवेदीको सन बैकमा रहेको खाता नं. ००२१००८१५४६०१५ मा जम्मा गर्न लगाएको, यस वि गण्डकी छुड्केले रिपोर्टिङ गरीरहेको थाहा पाएपछि रामु सुवेदीबाट सो रकम निज लामिछानेले लिई दिनेश लामिछानेलाई नगदै रु. २,५०,०००/- (दुई लाख पचास र फिर्ता गर्ने व्यहोराको कागज समेत वडा कार्यालयमा बसी प्रभात लामिछानेले गरिदिए प्रतिवादी दिनेश लामिछानेले वडा सचिवले भने बमोजिम रकम जम्मा गरेको भौ प्रतिलिपि समेत प्राप्त भएको भन्नेसमेत व्यहोराको गण्डकी छुड्के मिडिया प्रा. अनुन्धानको क्रममा प्राप्त भएको पत्रबाट खुलेको देखिन्छ। यसै गरि २०४१।०४।१५ गते जन्म दर्ता नं.१९, जन्म मिति २०४१।०३।१४ गते कायम दिनेश दयालु लामिछानेको जन्मदर्ता गरेको अभिलेख, मिति २०८०।०४।२८ गते दर्ता नं. २०४२०३०७०३५७३, जन्म मिति २०४२।०३।०७ गते कायम गरी दिनेश लामिछानेको नामको जन्म दर्ता गरेको पोखरा महानगरपालिकाबाट प्राप्त आ किताबबाट देखिन्छ। त्यसै गरि प्रभात लामिछानेले दिनेश लामिछानेलाई उपलब्ध गर RAMU SUBEDI को नाममा सनराईज बैकको खाता नं. ००२१००८१५४६०१५ मा लामिछानेले भने अनुसारको रकम रु.२,५०,०००।-(दुई लाख पचास हजार) जम्मा सनराईज बैकको भौचर तथा रामु सुवेदीको बैक स्टेटमेन्टबाट देखिदा प्रतिवादी लामिछानेले दिनेश लामिछानेको जन्मदर्ता सच्याए वापत निज दिनेश लामिछाने सँग रकम रु.२,५०,०००। डिल गरि सो रकम आफुले प्रत्यक्ष नलिई सो रकम निज |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ९ बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा ९ बमोजिम सजाय हुन मागदावी लिई आरोप पत्र दायर भएको देखिन्छ।</p> <p>ख) प्रतिवादी दिनेश लामिछानेलाई उक्त घुस रिसवत दिने कार्यमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (३) बमोजिमको कसुरमा बिगो रु.२,५०,०००/- (अक्षरूपी दुई लाख पचास हजार) कायम गरी सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (३) ले निर्देश गरे बमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (घ) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (ग) बमोजिम कैद गरी सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम बिगो बमोजिम जरिवाना गरी लिईसकेको घुस रिसवत भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (१) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१क) बमोजिम जफत हुन र निज प्रतिवादी प्रभात लामिछानेलाई निज प्रतिवादी दिनेश लामिछानेले घुस रिसवत वापतको रकम रु.२५०,०००।- (अक्षरूपी दुई लाख पचास हजार) दिए लगतै प्रतिवादी प्रभात लामिछानेको हस्ताक्षर भएको जन्म दर्ता नं.२०४२०३०७०३५७३ कायम गरी मिति २०८०।०४।२८ गते झुठ विवरण सहितको निज प्रतिवादी दिनेश लामिछानेको नाम र</p> | <p>प्रतिवादी दिनेश लामिछानेबाट घुस रिसवत वापत रकम लिए खाएका रहेछन् भनी मान्न मिल्ने अवस्था नदेखिएको।</p> | <p>लामिछानेले कै मानिस रामु सुवेदीको खातामा जम्मा गर्न निज दिनेश लामिछानेलाई निज रामु सुवेदीको उक्त खाताबाट प्रतिवादी प्रभात लामिछानेको प्रभु बैङ्कको नं.१४५०१६३२९२६०००१८ मा Connect IPS मार्फत स्थानान्तरण गर्न लगाई गैरव लाभ प्राप्त गरि सके पश्चात गण्डकी छड्के मिडिया प्रा.लि.ले थाहा पाई सो सम्ब कुराकानी हुदाँ निज प्रभात लामिछानेले आफ्नो खातामा प्राप्त भएको घुस/रिसवतको नगदै रु. २,५०,०००/- दिनेश लामिछानेलाई फिर्ता गर्ने छु भन्नेसमेत व्यहो कागजसमेत स्वईच्छाले गरेको देखिदा घुसारीसवतको कसूर पुष्टि हुने आवश्यक त</p> <p>(Ingredient Element of Bribery) Public Servant(Official work, Abuse of position), Mens Rea ( Corrupt Int Demand, Offer/Agreement, Acceptance, Gratification, Nexus between the Gratification and the official ac</p> <p>प्रतिवादीहरु विरुद्धको कसूर पुष्टि भएको देखिदा देखिदै उनाउ व्यक्ति जस्ता शब्दको लिई उक्त मिशिल संलग्न पोखरा महानगरपालिकाको आवश्यक कारवाहीका लागि लेखि पत्र सहित प्राप्त प्रतिलिपी कागजातहरु, जिल्ला प्रशासन कार्यालय कास्की, पोखराको गण्डकी छड्के मिडिया प्रा.लि.को पत्र, अडियो/भिडियो रेकर्ड सहितको पेनड्राईभ, दिनेश लामिछानेको मिति २०४१/०४/१५ गते दर्ता नं. १९ मा जन्म मिति २०४१/०३ गतेको जन्म मिति कायम भई दर्ता भएको अभिलेख, दिनेश लामिछानेको २०८०/०४/२८ गते दर्ता नं.२०४२०३०७०३५७३ मा जन्म मिति २०४२/०३ कायम गरी पुनः जन्मदर्ता गरेको अभिलेख, दिनेश लामिछानेले रामु सुवेदीको सन बैङ्कको खाता नं. ००२१००८१५४६०१५ मा रु.२,५०,०००।- (दुई लाख पचास हजार) जम्मा गरेको भौचर तथा रामु सुवेदीले प्रभात लामिछानेको प्रभु बैङ्कको नं.१४५०१६३२९२६०००१८ मा Connect IPS मार्फत रु.२,५०,०००।- (दुई लाख हजार) पठाएको स्टेटमेन्ट, प्रभात लामिछानेले दिनेश लामिछानेलाई रु.२,५०,०००। लाख पचास हजार) नगदै फिर्ता दिने भनि गरेको कागज, पोखरा महानगरपालिका व २७ को पत्रहरु, पोखरा महानगरपालिका वडा नं. २७ को वडा अध्यक्ष पुर्ण कुमार सोही वडाको वडा सदस्यहरु जितेन्द्र बहादुर क्षेत्री, सुर्य बहादुर वाग्ले तथा बुद्धी कुमारी पोखरा महानगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शिवराज चौलागाई, सोही कार्या कार्यरत अधिकृत छैठौ पदका चन्द्रकान्त तिमिल्सेना र रामजी लामिछाने, सुजन गुरुङ्स अनुसन्धानको क्रममा अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको छुट्टाछुट्टै सोधपूछ तथा विवरण कागज, रामु सुवेदी तथा गण्डकी छड्के मिडिया प्रा.लि.का प्रस्तोता/निर्माता त्रिपाठी र दिनेश लामिछानेसमेतले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको बयान तथा त बयान, रामु सुवेदीको लक्ष्मी सनराईज बैङ्क र प्रभात लामिछानेको प्रभु बैङ्क ख स्टेटमेन्ट, स्क्रिप्ट राईटिङ्ग कागज, घटनास्थल मुचुल्का, कल डिटेल रेकर्ड (CDR), प्रि प्रभात लामिछानेको स्वर परिक्षण प्रतिवेदन (VSA), पोलिग्राफ परिक्षण इच्छुक न मुचुल्का, आयोगको डिजिटल फरेन्सिक युनिटको अडियो भिडियो छेडखानी भए न सम्बन्धको परीक्षण प्रतिवेदन लगायतका प्रमाणहरुलाई नजरअन्दाज गरि (Ignoring R</p> |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>जन्म मिति दुवै व्यहोरा फरक पारी जन्मदर्ता प्रमाण पत्रको गलत लिखत तयार गरी जारी गरे गराई निज प्रतिवादी दिनेश लामिछानेले प्राप्त समेत गरेको तथ्य स्थापित भएको देखिदा निज प्रतिवादी दिनेश लामिछानेलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ९ बमोजिमको कसूरको मतियार भई सोही ऐनको दफा २२ बमोजिमको कसूर गरेकोले निज प्रतिवादी दिनेश लामिछानेलाई सोही ऐनको दफा ९ बमोजिम मुख्य कसूरदारलाई हुने सजायलाई आधारमानी सोही ऐनको दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम सजाय हुन मागदावी लिई आरोप पत्र दायर भएको देखिन्छ।</p> |  | <p>(Evidence) प्रतिवादीहरुलाई सफाई हुने ठहर गरि भएको फैसला त्रुटीपूर्ण देखिदा बदर भएको (ख)प्रतिवादी प्रभात लामिछानेले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष बयान गर्दा गण्डकी मिडिया प्रा.ली.बाट प्राप्त हुन आएको पेन ड्राईभमा भएको अडियो भिडियो देखे सुने, त प्रभात लामिछाने भनि सम्बोधन गरी देखाईएको व्यक्ति म नै हो भने पोखरा महानगरपालिका २७ नम्बर वडा कार्यालयको च.नं.४८८ मिति २०८०/०५/०५ गतेको पत्रमा हस्ताक्षर गण्डकी छड्के मिडिया प्रा.लि.को मिति २०८०/०५/२४ गते पत्र सहित प्राप्त भएको मिति २०८०/०४/२८ गते दिनेश लामिछाने र प्रभात लामिछाने बीच रकम लेनदेनको कागजमा भएको हस्ताक्षर मेरै हो। रामु सुबेदी पञ्चिकरण विभागका क हैनन् मलाई जन्मदर्ता सम्बन्धि सम्पूर्ण कानुनहरुको ज्ञान छैन । प्रमाण पत्र नयाँ बनाया नबनाउने विषयमा मलाई ज्ञान भएन, मिति २०८०/०४/२८ मा गरेको लामिछानेको जन्म दर्ता मिति २०४९/०४/१५ गतेको जन्म दर्तासँग मिलेको भन्ने पश्चात मिति २०८०/०४/२९ गते नै कानूनी अनविज्ञताको कारण भएको त्रुटी दोहोरो परेको जन्म दर्ता रद्द गरिदिनुहुन पोखरा महानगरपालिकालाई पत्र पठाएको हो, लामिछानेले मेरो आफन्त पर्ने रामु सुबेदीको खातामा रकम हालेको हो भन्ने समेत व उल्लेख गरेको देखिन्छ भने अदालतमा बयान गर्दा कसूरमा पुर्ण ईन्कार देखिएतापनि लामिछाने र वडा सचिव यि प्रतिवादी प्रभात लामिछाने विच सेवामाग्री रहेका लामिछानेको पुनः फरक तथ्य सहित दोहोरो जन्म दर्ता बनाईदिने प्रयोजनको लागि लामिछाने र वडा सचिव प्रतिवादी प्रभात लामिछाने विच घुस/रिसवत बार्गेनिङ्ग हुँदा गरिएको अडियो/भिडियोमा “उल्ले लाज लाग्ने कुरा गर्यो क्या भन्दा तपाईंलाई अप...दुई पचास हाल्दिनु भयो भने म गर्दिन्छु भन्नु हुन्छ क्या, मैले सुजनलाई पनि भने क्या !अँ त ! मलाई यति अड लाग्यो मैले फोन गर्छु तपाईंलाई भनेको थिए पैसा फोन गरेछ भन्छ भनेर नगरेको हो,त्यो मैले भनेको त्यो हिजो उल्ले भनेको...उल्ले यति सुरुमा यति...अँ अनि मैले भनेको मेरो आफ्नै रगत हो यार लाज लाग्ने कुरा कहिले काम पढैन नाम लामिछाने हो मेरो आफ्नै दाजु भाई हो यो बेजत हुन्छ यार यसरी यसरी पैसा ..मैले खाको जस्तो हुन्छ उनीहरुले बुझ्दैन तपाईंले बुझ्नुहोला त्यो कुरा छ अर्काले बुझ्दैन नि त ? मैले खाको जस्तो हुन्छ यार पाप लाग्ने कुरा .....कि भन कि मिलाएर भन भनेपछि अनि साढे दुईलाख भनेर भने नि मलाई लाज लागेर प नभनेर यहा बोलाको, यस्तो हो तपाईंको ल हुन्छ नि त गरम भन्छ भने मलाई केही उसैको खाता नं. माग्दिन्छु म...मलाई तपाईंको एक रुपैया पनी चाहिदैन, हजुर हुनुहुन्छ? पैसा त उसैलाई हाल्दिनु पर्यो मलाई हैन्? टिप्नु हुन्छ कि के गर ००२१००८१५४६०१५-RAMU SUBEDI सनराईजको है”भनी वार्तालाप भएको स्वयम् लामिछानेले उक्त कुराकानी संवाद उतार प्रति (स्क्रिप्ट राईटिङ्ग) व्यहोरा र स्वर मेरो भनी सनाखत समेत गरेको, उक्त अडियो/भिडियो रेकर्डमा रहेको स्वर “The sp identification traits match with confidence level of more than ९९%.Match probability is more than ८४</p> |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  | <p>मेल खाएको भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवेदन देखिन्छ। साथै अडियो भिडियो छेउ सम्बन्धमा Extraction File Data Integrity Intact भन्ने समेत व्यहोराको आयोगको डिजिटल फरे युनिटको प्रतिवेदनबाट देखिदा देखिदै सो प्रमाणको वेवास्ता गरि प्रतिवादीहरूलाई दावीबाट सफाई हुने ठहर गरि भएको फैसला सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट ने. २०७६, अंक ८, निर्णय नं. १०३२३ मा प्रतिपादित प्रतिविज्ञान र प्रविधिको सहा आफूसंग घुस रिसवत मागेको बोली बोलेको, फोन वार्तालाई रेकर्ड गरिएको र प्रविधिको मद्दतले लिपिबद्ध गरी प्रमाणको रूपमा पेस गरेकोलाई न्याय निरूपण महत्त्वपूर्ण प्रमाणकै रूपमा मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने । रेकर्ड गरिएको बोली प्रतिवादीकै हो निश्चित भएको हुनुपर्दछ । रेकर्डलाई कुनै परिवर्तन (Tampering) गरिएको हुनुहुँदैन । रेकर्डलाई कुनै परिवर्तन गरेको शंका वा सम्भावना भएमा आवाज पुनः निश्चित गरिनुपर्द कुनै पनि किसिमबाट आवाज परिवर्तन (Tampering) भएको हुनुहुँदैन । कुनै किसि गरिएको रेकर्डलाई परिवर्तन गर्ने सम्भावना भएमा वा निश्चित नभएमा वैज्ञानिक प हुनुपर्ने सिद्धान्त विपरित भई त्रुटीपूर्ण देखिदा वदर भागी छ ।</p> <p>(ग) विशेष अदालतले सञ्चारकर्मी तथा अन्य व्यक्तिबाट संकलित अडियो-भिडियो तथा फिर्तासम्बन्धी कागजलाई साधिकार निकायबाट तयार नभएको कारण निर्णायक प्रम रूपमा ग्रहण गर्न नमिल्ने भनी निष्कर्ष निकालेको देखिन्छ। उक्त दृष्टिकोणसमेतलाई प्रमाणको प्रमाणिकता निर्धारण गर्दा प्रमाण कसले तयार गऱ्यो भन्ने मात्र होइन, त्य विषयवस्तु, स्रोत, निरन्तरता तथा अन्य स्वतन्त्र प्रमाणसँगको सामञ्जस्य हेर्नुपर्ने हुन्छ। मुद्दामा अडियो-भिडियो सामग्री एक्लो प्रमाण नभई बैंक स्टेटमेन्ट, रकम स्थाना जन्मदर्ताको पुरानो तथा नयाँ अभिलेख, प्रतिवादी प्रभात लामिछानेको आफ्नै भू साक्षीहरूको बकपत्र तथा रकम फिर्तासम्बन्धी घटनासँग परस्पर रूपमा मेल खाने देखि अपिल त्रिपाठीले समेत प्रारम्भिक सूचना प्राप्त भएपछि प्रमाण नष्ट हुन सक्ने अवस्था तथ्य परीक्षण तथा प्रमाण संकलन गरी अख्तियारमा बुझाएको भनी बकपत्र गरेको देखि त्यसैले त्यस्ता प्रमाणलाई केवल निजी व्यक्तिबाट संकलित भएको आधारमा पूर्णतः अस् गर्नुको सट्टा अन्य प्रमाणबाट पुष्ट्याई भएको वा नभएको परीक्षण गर्नुपर्ने अवस्थामा सो अन्देखा हुने गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण रहेकोले वदरभागी छ । अर्कोतर्फ, रकम गरिएको तथा पछि जन्मदर्ता रद्द गर्न सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरिएको तथ्यलाई अदालतले प्रतिवादीको निर्दोषिताको महत्त्वपूर्ण आधार बनाएको देखिन्छ। तर सार्वजनिक भएपछि वा विवाद उत्पन्न भएपछि रकम फिर्ता गर्नु अथवा आफूले गरेको सच्याउने प्रयत्न गर्नुबाट त्यसअघिको कार्य स्वतः कानूनी रूपमा निर्दोष हुँदैन। उल्टै फिर्ता गर्नुपर्ने अवस्था किन आयो, त्यसअघि रकम किन र कसरी प्रतिवादीको खातामा तथा त्यससम्बन्धी कागज किन तयार भयो भन्ने प्रश्नहरूलाई घटनाको पूर्ववर्ती संवाद र कारोबारसँग जोडेर हेर्नुपर्नेमा सो तर्फ अन्देखा गरी विशेष अदालत काठमाण्डौबाट फैसला त्रुटिपूर्ण भई वदरभागी रहेको छ ।</p> |
|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  | <p>(घ) प्रस्तुत मुद्दामा प्रतिवादीहरूले आफूलाई फसाउने उद्देश्यले मिडियाका मानिस र लामिछाने मिली रकम आफ्नो खातामा पठाएको, दबाव दिई रकम फिर्ता गराएको अडियो-भिडियो सामग्रीमा छेडखानी गरिएको भन्ने प्रतिरक्षाको जिकिर लिए पनि त स्वतन्त्र र विश्वसनीय प्रमाणबाट पुष्टि भएको देखिँदैन। उल्टै वडा अध्यक्ष पूर्णकुमार वडा सदस्यहरू जितेन्द्रबहादुर क्षेत्री, सूर्यबहादुर बाग्ले लगायतका साक्षीहरूको बकप प्रतिवादी प्रभात लामिछानेले रकम माग गरेको, रामु सुवेदीको खातामा रकम जम्मा लगाएको, रकम फिर्तासम्बन्धी कागज तयार गरेको तथा घटनासम्बन्धी परिस्थितिहरू त देखापरेको तथ्य पुष्टि हुने देखिन्छ भने अपिल त्रिपाठीको बकपत्रबाट समेत घटनाको परीक्षण, अडियो-भिडियो तथा अन्य प्रमाण संकलन गरी सम्बन्धित अनुसन्धान निबुझाएको अवस्था देखिन्छ। यी साक्षीहरू सम्पूर्ण रकम लेनदेनका प्रत्यक्षदर्शी नभए उनीहरूको बकपत्रलाई बैंक कारोबार, रकम स्थानान्तरण, जन्मदर्ता अभिलेख, अडियो र संवाद तथा रकम फिर्तासम्बन्धी लिखतसँग समग्र रूपमा हेर्दा प्रमाणको परस्परता corroborative chain स्थापित भएको अवस्था देखिन्छ। फौजदारी न्यायको विधिशास्त्रीय मान्यता अनुसार अपराध परिस्थितिजन्य प्रमाणबाट स्थापित हुने अवस्थामा प्रत्येक कडी अलग-अलग निर्णायक हुनैपर्ने नभई ती सबै कडीहरू एकअर्कासँग गाँसिँदा प्रमाणको समग्र (cumulative effect of evidence) परीक्षण गर्नुपर्दछ। त्यसैले प्रतिवादीले उठाएको “फसाइएको अप्रमाणित वैकल्पिक कथनलाई मात्र आधार बनाई, तर त्यसको विपरीत रहेका वस्तुगत corroborative प्रमाणहरूको समग्र मूल्याङ्कन नगरी “शंकाको लाभ” प्रदान गर्नु reasonable doubt सिद्धान्तको संरक्षण नभई काल्पनिक शंकालाई न्यायिक निष्कर्षको आधार बनाउनु जान्छ। विशेष अदालतले समेत रकम फिर्ता भएको, प्रतिवादीको खातामा रकम पुगेको जन्मदर्तासम्बन्धी कार्य भएको जस्ता महत्वपूर्ण तथ्यहरू स्वीकार गरिसकेको अवस्था त्यसको समग्र परिस्थितिलाई बेवास्ता गरी सफाइ दिने गरी विशेष अदालतबाट फैसला त्रुटीपूर्ण देखिदा बदरभागी छ।</p> |
|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|